

Żydowska tradycja zawierania małżeństw i jej odbicie w kontekście Nowego Przymierza

W Izraelu małżeństwo zawierane było „dwustopniowo”. Wpierw para znajdowała się w okresie „narzeczeństwa” (**Kiduszin*/Erusin**), który jednak był już uregulowany prawnie, czyli prawnie wiążący (przez ten czas para była już małżeństwem, jednak nie mieszkała jeszcze razem oraz nie doszło jeszcze do stosunku płciowego). Dopiero po upływie conajmniej paru miesięcy narzeczeni zamieszkiwali razem, „konsumując” małżeństwo (**Nisuin**) - wtedy dopiero dochodziło do stosunku płciowego.

„A oto jak było z narodzeniem Jezusa Chrystusa: Kiedy Maryja, Matka Jego, **była dana za żonę Józefowi** [czyli: *Kiduszin/Erusin*], **nim jeszcze zamieszkali razem** [czyli: *Nisuin*], poczuła, że stanie się matką za sprawą Ducha Świętego. [Wtedy] Józef, mąż jej, ponieważ był człowiekiem prawym i nie chciał jej zniesławiać publicznie, postanowił oddalić ją od siebie po kryjomu. Lecz kiedy uczynił to postanowienie, ukazał mu się we śnie anioł Pański i powiedział: Józefie, synu Dawida, **nie bój się przyjąć do siebie** [czyli: *Nisuin*] **Maryi, małżonki twojej [...]**” (Mt. 1:18-20, Biblia Warszawsko-Praska)

**Kiduszin* pochodzi od hebrajskiego *kadosz* (tzn. święty/oddzielony) – narzeczona była przez czas narzeczeństwa „zarezerwowana” czyli oddzielona dla narzeczonego

1.) Wybór partnerów przez rodziców

Zazwyczaj ojciec pana młodego wybierał narzeczoną dla swojego syna (np. żona dla Izaaka: 1.Mojż.24/2-4). Zdarzało się też, że młodzi wogóle nie widzieli się przed ślubem.

Porównaj:

1.Pt. 1:8, Jana 6:44, 2.Kor. 11:2

2.) Okres narzeczeństwa

Okres narzeczeństwa zaczynał się po zawarciu przymierza:

- zawierano prawnie obowiązującą umowę ślubną (tak zwana **Ketuba**)
- pan młody musiał zapłacić ojcu panny młodej „cenę kupna” (tzw. **Mohar**) za nią (np. 1.Mojż. 29:18, 1.Sam. 18:22-27), żeby móc się z nią ożenić. Ta „cena kupna” (jeśli to były pieniądze) wpierw pozostawała u ojca panny młodej, jako zabezpieczenie dla panny młodej - na wypadek gdyby pan młody zmarł lub opuścił pannę młodą. Panna młoda stawała się przez to niejako własnością narzeczonego!
- Następnie pito wino na potwierdzenie zawarcia przymierza
- pan młody przekazywał dar pannie młodej jako dowód jego miłości do niej
- pan młody składał obietnicę swojej narzeczonej, że wkrótce po nią powróci, żeby zabrać ją do siebie

Następnie pan młody budował/szykował pomieszczenie przy domu ojca tak długo, aż pomieszczenie zadowalało ojca: ojciec decydował o czasie, w którym pomieszczenie było gotowe i w którym pan młody mógł wyruszyć, by odebrać pannę młodą.

Porównaj:

Jer. 31:31-34 (zawarcie Nowego Przymierza i zastąpienie nim Starego, Przymierza Mojżeszowego),

Mat. 26:27-28 (w paschalny wieczór sederowy Jezus pije wino z „kielicha odkupienia” na znak zawarcia Przymierza),

1.Kor. 6:20, 1.Pt. 1:18-19, Jana 14:2-3 (Jezus wykupił nas sobie na własność i obiecał, że po nas wróci, żeby wziąć nas do siebie),

Dzieje 2:38, Hebr. 2:4 (dary Ducha Świętego wskazują na Dawcę i przypominają nam Oblubieńca, który obiecał, że wkrótce powróci)

3.) Powrót narzeczonego po narzeczoną

Najpóźniej po roku czasu (niektórzy piszą, że najpóźniej po dwóch latach) narzeczonego powracał po narzeczoną, żeby zabrać ją do siebie. Narzeczonego nie wiedziała, kiedy to będzie. Zresztą nikt oprócz ojca narzeczonego nie wiedział, ponieważ to ojciec narzeczonego decydował o tym, kiedy pomieszczenie dla pary jest gotowe. Na tym etapie – więc aż do odbioru panny młodej – nie było jeszcze stosunku płciowego. Aż dotąd dziewczyna miała być „czysta”.**

- narzeczonego musiała poddać się **mykwie**, czyli rytualnemu oczyszczeniu przez zanurzenie/chrzest przed ślubem (niektórzy piszą, że mykwa odbywała się przed wejściem w przymierze i okres narzeczeństwa oraz że pan młody też się chrzcił - nawiązując do „chrztu Janowego”, Mt.3:13-17)
- wszyscy mężczyźni uczestnicy uczty weselnej musieli mieć na niej ubrany uroczysty strój, tzw. **Kitel**:

- Niezamężne przyjaciółki towarzyszące panie młodej dostarczały światła panu młodemu, który nadchodził zazwyczaj w nocy, przed północą (światło było symbolem Bożej obecności).
- towarzysze pana młodego szli przed panem młodym trąbiąc w **szofar** (róg, instrument dęty) i wołali, że pan młody nadchodzi. Podczas gdy ojciec panny młodej miał odwróconą głowę, pan młody „wykradał” pannę młodą do domu swojego ojca. Tam odbywało się wesele. Tam znajdowało się pomieszczenie, które przez czas narzeczeństwa zbudował/przygotował pan młody. W tym pomieszczeniu para spędzała „noc poślubną”.

Porównaj:

Mt. 24:36, Łk. 12:40, **2.Kor. 11:2, Mk. 16:16, Mt. 22:11-12, Mt. 25:1-13,

1.Tes. 4:16-17, 4.Mojż. 10:1-6

4.) Jednotygodniowe świętowanie

W domu Ojca odbywało się wesele – z muzyką i tańcem -, które trwało siedem dni. Wtedy po raz kolejny pito wino.

Porównaj:

Jana 2:1-12, Mt. 26:29, Iz. 26:20-21 (siedem dni może się kojarzyć z „tygodniem Daniela” – por. Dan. 9:27 -, podczas którego Oblubienica będzie już z Oblubieńcem w niebie), **Obj. 19:6-9**

Zestawienie: Paweł Pajda, pawel@poznajpraw.de

ŹRÓDŁA

=> *anglojęzyczne:*

- „The Messiah and the Jewish Wedding” (Congregation Yeshuat Yisrael, Messianic Synagogue):
http://www.yeshuatyisrael.com/messiah_wedding%201.htm
- “The Ancient Jewish Wedding and the Return of our Bridegroom King” (Sar Shalom Bible Center, Open Door Ministries International):
<http://www.opendoorministrieswv.org/ancientjewishwedding.html>
- “Jewish Wedding Customs and the Bride of Messiah” (Congregation Netzar Torah Yeshua):
<http://messianicfellowship.50webs.com/wedding.html>
- zdjęcie “Kittel”: <http://en.wikipedia.org/wiki/Kittel>

=> *niemieckojęzyczne:*

- “Mann und Frau” (Gerd Voß, LKG Verden):
<http://www.lkg-verden.de/uploads/mediapool/dl/Bibliche%20Lehre/Mann%20und%20Frau%20aus%20biblischer%20Sicht.doc>
- „Familie und Recht im Judentum” (Prof. Dr. jur. Ansgar Marx, Institut für angewandte Rechts- und Sozialforschung, FH Braunschweig / Wolfenbüttel): <http://www.ostfalia.de/cms/de/afb/download/berichtmarx-judentum-2005.pdf>